

Beleidsorganen lokale politie: houvast in zonaal veiligheidsbeleid

De interne keuken van de lokale politiediensten werd tien jaar geleden grondig vertimmerd. Dat valt ook op het terrein op. *Lokaal* liep een dagje mee met de korpschef van politiezone 5447 of *Het Houtsche*, en baande zich een weg in het beleid van de lokale politiezone. **TOM DE SCHEPPER**

Politiezone Het Houtsche is een van de dertig Vlaamse politiezones die samengesteld zijn uit drie gemeenten: Oostkamp, Beernem en Zedelgem. De zone telt 95 operationele politiemensen en een twintigtal burgerpersoneelsleden (CaLog). Door haar ligging, in het Brugse Ommeland net ten zuiden van Brugge en in de nabijheid van een belangrijk verkeersknooppunt richting kust, wordt de zone ook geconfronteerd met een geheel eigen veiligheidsproblematiek. In het zonale veiligheidsplan 2009-2012 wordt een belangrijke prioriteit gegeven aan acties betreffende verkeersveiligheid en woning-inbraken. Bovendien stemde de Vlaamse regering eerder dit jaar in met de bouw van een nieuw voetbalstadion annex winkelcentrum in de buurt van Loppem, op een steenworp afstand van de gemeenten van de politiezone.

Manager van de lokale politie

Een klassieke weekdag, afgelopen zomer. Iets over acht uur 's morgens komt korpschef Eddy Van Daele in het politiecommissariaat in Oostkamp aan. Naast de lokale politie huizen ook de plaatselijke brandweer en de lokale afdeling van het Rode Kruis in dit gebouw, waardoor het een echt lokaal veiligheidscentrum is. Veel tijd voor koffie is er niet, want op de agenda staan een vergadering van de politieraad en het politiecollege en een vaste vergadering met de bestuurlijk directeur-coördinator (DirCo) van het bestuurlijke arrondissement Brugge. Toch gaat de dag niet van start zonder een korte ontmoeting met de medewerkers in het stijlvolle onthaal. Een aangename onthaalruimte en gemotiveerde personeelsleden aan het onthaal verlagen namelijk ook de drempel om het gebouw binnen te stappen aanzienlijk.

Dat helpt om een van de basispijlers van de politiehervorming, de *community policing*, te realiseren. En de meeste politiezones blijken daar ook effectief in te slagen, zo bleek uit de VVSG-enquête naar aanleiding van tien jaar politiehervorming. Bovendien is de onthaalfunctie een van de zes huidige basisfunctionaliteiten in de politiehervorming. Ze is de veruitwendiging van een bereikbare politie die dicht bij de inwoners van de zone staat. In deze zone wordt daaraan nog concrete uitwerking gegeven door de toepassing van het EFQM-model, een managementmodel dat al in veel private en publieke organisaties gebruikt wordt en, met de nodige aanpassingen, op maat van de lokale politiediensten toegepast kan worden. Leiderschap en management van de medewerkers komen daarin expliciet tot uiting.

Van zonaal naar regionaal veiligheidsbeleid

Het *management by walking around* maakt een uurtje later al plaats voor het echte management van de gezamenlijke politieacties in het bestuurlijke arrondissement Brugge. Alle korpschefs en de DirCo van dit uitgestrekte arrondissement evalu-

Gemiddeld komt de politieraad in meergemeentezones vier keer per jaar samen.

eren de gezamenlijke politionele acties van de voorbije weken. Ze sturen bij en analyseren nauwkeurig om de acties nog beter te beheren. Zo brengen ze de communicatie tussen de verscheidene operationele medewerkers tijdens een recente achtervolging over het grondgebied van meerdere zones nauwgezet in kaart. Aan de vooravond van het toeristische seizoen aan de kust zetten ze bovendien de krijtlijnen uit van de gezamenlijke acties die op korte termijn ondernomen moeten worden. Dit overleg is voor elke zonechef essentieel om er toekomstige acties op af te stemmen.

Moeilijk financieel plaatje

De lokale politie heeft een eigen boekhouding die volledig losstaat van de gemeentelijke comptabiliteit. In ééngemeentezones is dat de logica zelf, maar in meergemeentezones wordt het voor de lokale mandataris wel wat moeilijker om het financiële beheer van deze twee lokale bestuursorganen ten volle te kunnen begrijpen. Gelukkig zijn beide documenten gebaseerd op dezelfde boekhoudprincipes en -procedures. De spil in het financiële beheer van de politiezone is de bijzonder rekenplichtige, meestal is dat een van de ontvangers van de gemeenten die tot de zone behoren, maar dat is niet voor elke politiezone een automatisme.

In Het Houtsche staat Hugo Van Vijnckt, de lokale ontvanger van Oostkamp, in voor het beheer van de politiefinanciën. Maar de beleidslijnen worden wel een aantal straten verder, in het veiligheidsgebouw, uitgetekend. Net als in het gros van de politiezones zijn de personeelskosten op een begroting van 8,10 miljoen euro de zwaarste uitgavenpost. (Gemiddeld 85,3% van de totale uitgaven van de lokale zones zijn personeelslasten volgens de laatste Dexia-studie.) De uitgaven worden aan de ontvangstenzijde wel gecompenseerd door dotaties van de federale overheid, maar het restbedrag (ongeveer de helft) moet uit het budget van de aangesloten gemeenten komen. Vooral de huidige verdeelsleutel van de federale dotaties bezorgt veel zones slapeloze nachten. Zo is het voor de meeste zones ieder jaar bang afwachten hoeveel geld ze uit het verkeersveiligheidsfonds zullen krijgen. Ook voor Het Houtsche fluctueert

dat bedrag nogal (tussen 2007 en 2008 daalde de ontvangst uit het fonds met 80.000 euro) en de laattijdige doorstorting van deze bedragen maakt dit begrotingstechnisch ook niet eenvoudiger. Zo reserveerde de zone sinds jaar en dag een vast deel van het bedrag uit het fonds voor een uitbreiding van logistieke en personele capaciteit. Maar de fluctuatie van het fonds, dat in deze zone instaat voor een aanzienlijk deel van de ontvangsten, leidt ertoe dat een vast statuut er voor de personeelsleden van de verkeersdienst niet inzit. En daardoor kunnen de prioriteiten uit het zonale veiligheidsplan in het gedrang komen.

Korpschef Eddy Van Daele:

‘Als politiezone heb je steeds directe respons van je opdrachtgevers en van je klanten.’

Voor veel zones komt het er dus op aan creatief om te springen met de schaarse middelen. Bij de aanschaf van nieuw materieel moeten bijvoorbeeld alternatieve financieringsmethoden gezocht en weloverwogen keuzes gemaakt worden. In Het Houtsche wordt bijvoorbeeld overgegaan tot de renting van politievoertuigen.

Meer blauw op straat of op kantoor?

Uit de evaluatie van de politiehervorming en een enquête die de VVSG eind 2008 bij de Vlaamse burgemeesters voerde, bleek dat alle basisfunctionaliteiten van de lokale politiediensten over het algemeen goed functioneren, met uitzondering van de wijkwerking. Veel burgers klagen over de verminderde zichtbaarheid van het politiepersoneel op straat. Toch hoeft dat niet te betekenen dat de kwaliteit van de wijkwerking erop achteruit gaat, want steeds meer zones doen ernstige inspanningen om de aanspreekbaarheid van hun wijkinspecteurs te verhogen. Dat gebeurt ook in Het Houtsche, enerzijds door de aanwezigheid van inspecteurs in de drie verschillende wijkposten en anderzijds door het verspreiden van allerlei publicaties en de organisatie van happenings of opendeurdagen. Op de laatste politieraad voor de zomer werd bovendien het actieplan gemeenschapsgerichte politiezorg 2009-2010 voor de zone voorgesteld, waarin de klemtoon vooral ligt

op een nog betere ontvangst van de burger in het onthaal (onder meer op basis van een checklist onthaal) en een betere aanspreekbaarheid op het terrein (onder meer door het uitwerken van netwerken en het invoeren van wijkbarometers).

Democratisch hart van lokaal veiligheidsbeleid

Als gevolg van de politiehervorming werd Vlaanderen ingedeeld in 118 politiezones: 35 ééngemeentezones (zoals Brugge of Oostende) en 83 meergemeentezones. De drie burgemeesters van de zone Het Houtsche tekenden na de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 samen met

de korpschef in de zonale veiligheidsraad de strategische krijtlijnen uit van het zonale veiligheidsbeleid voor de periode 2009-2012 (Sinds 2005 moet dat plan vierjaarlijks opgesteld worden.) Negentien leden van de drie gemeenteraden zetelen ook in de politieraad van Het Houtsche, de verdeling hangt af van de grootte van de gemeenten. Hoewel wettelijk bepaald werd welke burgemeester in een meergemeentezone het politiecollege (en dus automatisch ook de politieraad) mag voorzitten, staat niets de zones in de weg om zelf een beurtrol voor het voorzitterschap van beide organen af te spreken. In Het Houtsche mag iedere burgemeester om beurt gedurende één jaar het voorzitterschap van de organen waarnemen.

In vergelijking met de politieraad (die in de meeste zones een viertal keer per jaar samenkomt), vergadert het college frequenter om de courante beslissingen over de werking en organisatie van de zone te nemen. En dat vertaalt zich ook in het aantal behandelde agendapunten. In Het Houtsche werden in 2008 276 agendapunten behandeld tijdens de 18 zittingen van het college. Een van de meest in het oog springende bevoegdheden van het college is ongetwijfeld zijn functie als gewone en hogere tuchtoverheid in de zone. Ook dit is een van de verbeterpunten die opgenomen werden in het rapport van de Federale Politieraad, en net nu, na een

jaar vol ophefmakende tuchtzaken, lijkt een aanpassing van de tuchtprocedure in de maak. Tijdens ons bezoek werd net een

en legt vaak een zware procedurelast op de schouders van de korpschefs. Korpschef Eddy Van Daele is zelf ook, net als

Tucht is geen zaak van de grote zones alleen en legt vaak een zware procedurelast op de schouders van de korpschefs.

tuchtdossier door het politiecollege als hogere tuchtverheid behandeld. Tucht is dus geen zaak van de grote zones alleen

het politiecollege, vragende partij voor een eenvoudigere en snellere tuchtprocedure.

Beleidsorganen bieden houvast

Hoewel het dagelijkse beheer en de beheersorganen van de lokale politie voor veel mandatarissen vaak nobele onbekenden zijn, bleek eerder dit jaar al uit het rapport van de Federale Politieraad over tien jaar politiehervorming dat die hervorming globaal gezien geslaagd is. Of een hervorming kan slagen op het terrein hangt natuurlijk wel af van een aantal factoren, niet het minst van de werking van de organen van de lokale politie. De slagzin van de politiezone het Houtsche is niet voor niets *uw houvast!*, een slagzin die mooi het belang weergeeft van de beleidsorganen van de lokale politiezones.

Tom De Schepper is VVSG-stafmedewerker politie en veiligheid

• www.hethoutsche.be

Meer informatie

- Wie meer wil weten over de werking en organisatie van de beleids- en beheersorganen van de lokale politie kan terecht in de pocket *Wegwijs in de politiezone* die uitgegeven werd bij uitgeverij Politeia. www.politeia.be, politie, magistratuur en veiligheid
- Het rapport 10 jaar na de politiehervorming: www.federalepolitieraad.be
- De resultaten van de VVSG-enquête 2008: www.vvsg.be, knop veiligheid

ADVERTENTIE

FOAMGLAS®
Building

**Ecologische,
duurzame thermische
isolatie
in cellenglas**

**SOMMIGEN BEWEREN HET TE ZIJN, WIJ BEWIJZEN
DIT REEDS VELE JAREN !**

Pittsburgh Corning Europe – Lasne Business Park – Chaussée de Louvain, 431 (Building B) – 1380 LASNE
Tel.: 02/352.31.82 – Web-site : www.foamglas.be